

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Dubium I. Quid & quotuplex sit infidelitas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42634

tholicis, dummodo nihil promittant contra fidem aut bonos mores. ita *Less. Arsdek.* q. 33.

Plura his affinia addentur à n. 95. Et speciatim circa occultationem fidei per gestationem vestium, esum carniū &c.; de quibus *Busenb.* habet breviter, videri possunt *Lug. d. 14. f. 5. Pennaf. d. 9. f. 4. Ov. cont. 8. p. 4. & seqq. Castrop. d. 1. p. 17. Dian. p. 5. t. 7. R. 33. 34.* videndus tamen simul *Veriuis a. 11.*

C A P U T IV.

De infidelitate, & vitiis Fidei oppositis.

D U B I U M I.

Quid, & quotuplex sit infidelitas.

- 71 **R**esp. I. Infidelitas generatim est triplex. *Pri-*
ma dicitur Negativa, eorum scilicet, qui ni-
 hil unquam de fide audiverunt. Quæ non tam
 est peccatum, quàm pœna peccati; quia si fe-
 cissent, quod in ipsis erat, Deus fidem eis non
 abscondisset. *Secunda* dicitur contraria, eorum
 scilicet, qui fidem sibi sufficienter propositam
 vel contemnunt, vel ei contradicunt pertinaci-
 ter; ut hæretici. *Tertia* dicitur privativa, quæ pri-
 vativè opponatur fidei; & est culpabilis igno-
 rantia, vel error circa res fidei. *S. Tho. Sanch.*
Vasq. Lay. l. 2. t. 1. c. 12.
 Resp. II. Infidelitas Contraria, ex triplici
 modo repugnandi fidei, est triplex, scilicet Pa-
 ganismus, qui fidei nondum susceptæ; Iudai-
 mus,

mus, qui fidei susceptæ in typo ; & Hæresis , quæ
fidei susceptæ in veritate , repugnat. Apostasia à
fide revocatur ad hæresin , à qua tantum differt,
quòd Hæresis sit error fidei ex parte tantum
contrarius ; Apostasia verò ex toto. *S. Thom.*
Laym. l. c.

A D D E N D A.

Q: 16. Quando nam deficiat fides in aliquo. R. Re- 72
jectis erroribus, dicemus, quod verum est:

§. 1. Lutherus docuit fidem amitti per quod-
libet peccatum mortale , sed damnatur à *Trid.*
sess. 6. c. 15. Alii putârunt , si desit charitas etiam
deesse fidem , sic *Jansenius I. 5. de gratia Christi c.*
6. col. 5 10 ait nullam *Augustinus agnoscit fidem ve-*
ram atque christianam , nisi ex Dei charitate dimanet.
Repetit c. 7. col. 5 16: nisi amor flectat hominem ad
credendum , non esse veram fidem christianam. Similia
habent alii Doctores Lovanienses: sed *Contra* est,
vel loquuntur de fide habituali, vel de actuali ; si
de habituali , damnantur in *Trid. Can. 28. si quis*
dixerit amissâ per peccatum gratiâ (: seu charitate :)
simul & fidem semper amitti ; aut fidem, quæ remanet,
non esse veram fidem, licet non sit viva ; aut eum, qui fi-
dem sine charitate habet, non esse christianum , anathe-
ma sit. Si loquantur de actuali , damnantur ab A-
postolo. 1. ad *Cor. 13. , si habuero omnem fidem, ita*
ut montes transferam , charitatem autem non habuero,
nihil mihi prodest. Hinc *S. Aug. l. 15. de Trin. c. 18. ,*
fides juxta Apostolum sine charitate esse potest. Da-
mnantur etiam ab *Alex. VIII.* in hac propositio-
ne 12 : , quando in magis peccatoribus deficit omnis a-
mor , deficit etiam fides ; & etiam si videantur credere ,
non est fides divina sed humana. Ratio est, quia po-

test homini non habenti Charitatem evidenter proponi authoritas Dei interposita, v. g. pro Incarnatione, hic homo poterit ex eo motivo firmissimè assentiri, assensus autem ille non erit nisi fidei divinæ, cum moveatur authoritate Dei, ergo sine Charitate potest dari assensus fidei divinæ. Idem apertè significat *Trid.* c. 6., ubi exponens modum, quo etiam magni peccatores disponuntur ad justificationem, dicit primò excitari ad fidem ex auditu concipiendam, tum terri metu pœnarum, deinde per spem converti ad Dei misericordiam, denique incipere illum diligere tanquam omnis justitiæ fontem ergo ex mente *Trid.* prius creditur, quàm diligatur Deus.

73 §. 2. Fides amittitur per peccatum infidelitatis, uti habet *Trid.* c. 15.; per infidelitatem autem communiùs intelligitur peccatum mortale, quod est directè contra fidem, & opponitur objecto formali illius: Unde probabile est non amitti per ignorantiam fidei etiam crassam & affectatam, quamvis per eam peccetur mortaliter contra fidem, quia non est simpliciter infidelitas opposita objecto formali fidei.

74 Q: 37. *An omnes actiones Infidelium sint peccata.*
R. Id docuit *Jans.* l. 3. de gratia Christi c. 2. col. 306. probavimus fusè in præcedentibus nullum opus, quod non sit peccatum, ab infidelibus posse fieri. Idem habet c. 21. col. 306. secuti sunt *Sinnichius* & alii: sed Contrà est, nam inter propositiones Bajanæ damnatas à *Pio V. Greg. XIII. Urb. VIII* est hæc 25; omnia opera Infidelium sunt peccata, & Philosophorum virtutes sunt vitia: Erat autem aliquorum fundamentum, quia omnis actio peccatoris est peccatum, sed inter easdem Bajanæ damnatas est

est hæc 35. omne, quod agit peccator vel servus peccati, peccatum est. 40: In omnibus suis actibus peccator servit dominantī cupiditati. Similiter inter damnatas ab Alex. VIII hæc est 8: , necesse est Infidelem in omni opere peccare. Conatur quidem Sinnichius ostendere aliqua opera Infidelium posse esse bona, eò quòd possit eis lux à Deo immitti, per quam ad Deum opus dirigant, sed neque hoc negat Bajus, in cuius sensu damnata est propositio: itaque dicendum, non omnia opera Infidelium esse peccata, quia possunt ex fine honesto elicere actus, v. g. succurrere miseris, obedire Parentibus &c., quæ nemo prudens dicet esse peccata: hinc inter Bajanæ damnata est hæc 37: , cum Pelagio sentit, qui boni aliquid naturalis, hoc est, quod ex natura solis omnibus ortum ducit, agnoscit.

Opponunt S. Aug. l. 4. contra Julia: c. 3., qui 75
Juliano quærenti, si Gentilis nudum operuerit, nunquid quia non est ex fide, peccatum est? respondet: prorsus in quantum non est ex fide, peccatum est, non quia per se ipsum factum, quod est nudum operire, peccatum est, sed de tali opere non in Domino gloriari, solus impius negat esse peccatum. R. S. Thom. 2. 2. q. 23. a. 7. ad 1. rectè sic explicat, actus Infidelis, in quantum est Infidelis, semper est peccatum, etiamsi nudum operiat vel quidquid aliud huiusmodi faciat, ordinans ad finem suæ infidelitatis. Similiter S. Aug. eo sensu virtutes Philosophorum vocat vitia, quo opus carens fine debito & necessario dicitur defectuosum seu vitiosum.

Q: 18. Ancertum sit, quòd infidelitas purè nega- 76
tiva sit inculpabilis. R. Esse certum, nam etiam inter Bajanæ est hæc 68. Infidelitas purè negativa in his, quibus Christus non est prædicatus, peccatum est.

Ratio autem est , quia certum est omne peccatum debere esse voluntarium , ergo cum infidelitas negativa nullum habeat adjunctum actum voluntatis , qui intendat vel negligat eam removere , certum est non esse peccatum. Quæ contra objici possent , abundè soluta sunt l. 1. à n. 720. & 727.

77 *Q. 19. Quam potestatem habeant Ecclesia & Principes Catholici circa Infideles. R. §. 1. Ecclesia secundum Cap: Gaudeamus , de divortis , non habet directam potestatem in Infideles non baptizatos , nam Christus dedit Petro potestatem tantum in Oves ingressas ovile , ideoque etiam *Trid. s. 14. c. 2.* dicit Ecclesiam non posse in illos exercere Judicium , secundum illud *1. ad Cor. 2. quid mihi de iis , qui foris sunt , judicare ?* & consequenter nec poterit eos punire. *Si Dicas , posse defendi jus innocentis & vindicari injuriam ipsi factam , ergo etiam posse Ecclesiam defendere jus , quod habet Deus , ne offendatur , & vindicare injuriam per peccatum factam. R.* Tum tantum potest defendi jus & vindicari injuria innocentis , quando innocens hoc vult , vel saltem permittit ; Deus autem potens ipsemet defendere & vindicare , id non permittit hominibus passim , ne dentur occasiones perpetuorum bellorum & confusio-
num.*

78 §. 2. Omnes baptizati possunt etiam per poenas adigi ad fidem catholicam profitendam , sunt enim subditi Ecclesiae , maximè quoad ea , quæ salutem spectant. *Nec obstat , quòd fortè nunquam crediderint , nam re ipsa per baptismum ingressi sunt Ecclesiam , & subjecerunt se ejus potestati ac legibus. Econtra non baptizati , nec subjecti*

Prin-

Principibus fidelibus, non possunt cogi ad fidem, quòd enim *Christus* Luc. 14. voluerit invitatos compelli intrare, explicat *S. August.* de hæreticis, in quos jurisdictionem habet Ecclesia.

§. 3. Cogi possunt non baptizati, ut ne impediant prædicationem fidei, ad quam per universum mundum prædicandam jus à Christo accepit Ecclesia *Math. & Marc.* ult. Probabilius quòque est cum *Suar. Hurt. Arr. Lug.* d. 9. n. 54. *Heri:* d. 9. q. 4. posse non baptizatos, v. g. Judæos à Principe fideli cogi ad audiendam prædicationem fidei Christianæ, sic enim coguntur Romæ per *Constit: 9: Greg. XIII. Sancta Mater Ecclesia.* Ratio est, quia Princeps potest mandare ea, quæ sunt licita & honesta, ac conducunt ad politicam gubernationem, seu ad concordiam & pacem communem, quale quid est communis professio ejusdem veræ Religionis: Unde & poterit Princeps prohibere eis omne exercitium falsæ Religionis. An autem possit directè cogere ad fidem, dubium est, negant *S. Thom.* q. 10. a. 8. & 12. *Suar.* d. 18. f. 3. *Castrop.* d. 2. p. 6. Alique communiùs, maximè cum sit contra usum Ecclesiæ, & id prohibeatur expressè, saltem de Judæis. Affirmant tamen non improbabiliter saltem de aliis Infidelibus *Scotus & Scotista* cum *Herrin:* n. 46., quia Princeps potest adigere subditos ad ea servanda, ad quæ Jure divino & naturæ tenentur, sed jure divino & naturæ tenentur acceptare veram fidem, ergo.

§. 4. Potest, imò tenetur Princeps omnes subditos etiam non baptizatos cogere, ut relinquunt errores & vitia, quæ sunt contra naturam, uti sunt

sunt Idololatria, blasphemia &c., prius illa prohibendo per leges, & postea puniendo transgressores: Ratio est, quia tenetur subditos dirigere ad finem gubernationis naturalis, qui est vivere secundum rectam rationem, contra quam sunt tales errores & vitia, quæ præterea maximè dehonestant Remp., uti pluribus *Lugo. n. 116. & Herin. q. 5.*, Si tamen illi infideles non sint subditi, communis est sententia non posse cogi, quia in illos nullam habent jurisdictionem, neque Ecclesia neque Principes Catholici; poterunt tamen etiam armis impediri à peccatis, quæ sunt nociva innocentibus, saltem si hi permittant: Item quæ sunt injuriosa Religioni, quia defensio innocentium & fidei est illis licita, uti rectè cum aliis *Herinx* suprà.

§. 5. Principes Infideles non baptizati non possunt privari Jurisdictione in eos, qui fideles sunt, aut se ad fidem convertunt, Ecclesia tamen prohibet, ne Princeps Christianus Infidelem præficiat Infidelibus cap. *cum sit nimis*, de Judæis & Saracenis: Posse autem Infidelem privari dominio proprietatis in fideles veluti servos, idque ob honorem fidei, quamvis abesset periculum perversionis, docent *S. Thom. a. 10. Bann. Lorc. & Alii*, negant *Nav. Covarr. Suar. & Alii* communiter, nullibi enim legitur hanc potestatem esse Ecclesiæ concessam: possent tamen Fideles, si eorum fides periclitaretur, aut si in exercitiis fidei paterentur injuriam, excutere tale servitium, imò jus positivum suprà privat infidelem subiectum Christiano Principi dominio servi, hoc ipso quòd hic fiat Christianus, quæ omnia pluribus deducunt *Lugo & Herinx q. 6.*

DU.